

Nota van Antwoord

op de zienswijzen concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, januari 2017

behorende bij het besluit vaststelling Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windplan Groen van 30 januari 2018, DGETM-EO/18008713

	Wie	inhoud	reactie	Wijziging j/n
	Waterschap Zuiderzeeland	Het voorliggend NRD gaat over het algemeen voldoende in op de nader te onderzoeken watergerelateerde milieueffecten.	Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.	Nee
		Het Waterschap verzoekt om toe te voegen dat naast de Waterwet de Keur Waterschap Zuiderzeeland 2017 het wettelijk kader van het waterschap vormt.	De keur wordt als wettelijk kader gehanteerd. In de ontwerp Notitie Reikwijdte en detail (NRD) is aangegeven dat de diverse verordeningen en besluiten die het waterschap toepast in het MER nader worden uitgewerkt.	Nee
		Het grondlichaam van de Knardijk blijft een functie houden op het gebied van waterveiligheid. Het waterschap verzoekt om in het MER te onderzoeken wat de effecten op de veiligheid van de waterkering zijn van een eventuele extra/alternatieve plaatsingszone in de nabijheid van de Knardijk.	De wijze waarop de eventueel benodigde toetsing aan de beoogde functie van de Knardijk beoordeeld zal worden, zal worden afgestemd met het waterschap.	Ja
1	particulier	Voor eventuele plaatsing van windmolens aan de Hogevaart moet een grotere afstand worden gehouden tot Ketelhaven.	Voor kennisgeving aangenomen. De locaties van de windturbines zijn nog niet bepaald. In het m.e.r.-onderzoek zullen de opstellingsalternatieven zorgvuldig worden onderzocht op hun milieueffecten o.a. op Ketelhaven en getoetst worden aan de vigerende normen. De te verwachten milieueffecten op Ketelhaven kunnen zo volwaardig meegenomen worden bij de totstandkoming van en de politieke besluitvorming over het voorkeursalternatief.	Nee

		De plaatsing van windturbines heeft een negatief effect op de woningwaarde.	Het eventuele effect op de waarde van woningen ten gevolge van het plan is geen onderwerp dat in het MER wordt betrokken. Het MER heeft immers tot doel de milieu-effecten van het nieuwe windpark in beeld te brengen. Daar komt bij dat de locaties van de windturbines nog niet zijn bepaald. Na vaststelling van de besluiten zal een planschaderegeling van toepassing zijn.	Nee
2	Zweefvliegclub Flevo	Ten onrechte wordt de aanwezigheid van het Zweefvliegterrein Biddinghuizen niet genoemd. Plaatsing van windturbines op of in de nabijheid van het terrein is niet mogelijk.	Als onderdeel van de autonome ontwikkelingen als gevolg van het Luchtvaartbesluit Lelystad Airport is er binnen het luchtverkeersleidingsgebied van de luchthaven geen ruimte voor overige activiteiten, waaronder zweefvliegen. Als gevolg hiervan zal er geen ruimtelijk conflict met het windplan zijn.	Nee
3	particulier	De turbinelijn van de Hoge Vaart zou niet ten noorden van de Hanzeweg moeten worden doorgetrokken. Turbines in de nabijheid van Ketelhaven kunnen leiden tot geluidsoverlast en slagschaduwoverlast, beperking van uitzicht en verstoring door knipperende verlichting.	Zie reactie op zw 1. In aanvulling daarop: genoemde milieueffecten voor geluid, slagschaduw, zicht waaronder zichtbaarheid van verlichting zijn in de NRD reeds benoemd.	Nee
		Er zal sprake zijn van een waardedaling van woningen in Ketelhaven.	Zie reactie op zw 1.	nee
4	particulier	Windmolens te dicht bij Ketelhaven kunnen overlast geven van slagschaduw en geluid. Ook zal sprake zijn van een waardevermindering van woningen.	Zie reactie op zw 1 en 3.	Nee
5	particulier	Windturbines in de nabijheid van Ketelhaven zorgen voor waardedaling van de woning, vermindering van woongenot door slagschaduw, geluidsbelasting en horizonvervuiling.	Zie reactie op zw 1 en 3.	Nee
6	particulier	Windturbines geven geluidsoverlast, slagschaduw en bij nacht zicht op rode knipperlichten, en	Zie reactie op zw 1 en 3.	Nee

		waardedaling van de woning. Aantrekkelijkheid van de Bed and Breakfast komt in het geding.		
7	Vereniging Van Eigenaren Ketelhaven	Windturbines in de nabijheid van Ketelhaven zorgen voor waardedaling van de woning, vermindering van woongenot door slagschaduw, geluidsbelasting en horizonvervuiling.	Zie reactie op zw 1 en 3.	Nee
8	particulier	Windturbines in de nabijheid van Ketelhaven zorgen voor waardedaling van de woning, vermindering van woongenot door slagschaduw, geluidsbelasting en horizonvervuiling.	Zie reactie op zw 1 en 3.	Nee
9	particulier	Langs de Hoge Vaart en Lage Vaart liggen ecologische verbindingzones van 25 meter breed. Hierin kunnen geen windturbines geplaatst worden.	In het MER zullen eventuele belemmeringen voor het plaatsen van windturbines worden beschreven evenals de effecten op natuurwaarden. Daarbij worden de van toepassing zijnde juridische en beleidsmatige kaders gehanteerd, waaronder die voor de ecologische verbindingzone.	Nee
		Windturbines ten noorden van de N307 tasten de weidsheid van het landschap aan.	In het MER zullen de effecten van windturbines op landschap worden beschreven.	Nee
		De effecten op het Natura 2000 gebied Ketelmeer en IJsseldelta moeten worden onderzocht.	In het MER zullen de effecten op relevante Natura 2000 gebieden worden beschreven.	Nee
		Windturbines in de nabijheid van Ketelhaven zorgen voor waardedaling van de woning, vermindering van woongenot door slagschaduw, geluidsbelasting en horizonvervuiling.	Zie reactie op zw 1 en 3.	Nee
10	particulier	Het plaatsen van windturbines ten noorden van de N307 is strijdig met de structuurvisie Dronten 2030 en met de Structuurvisie Wind op Land 2014.	Het van toepassing zijnde (gemeentelijke en rijks-) beleid zal in het MER worden beschreven.	Nee
		De effecten op Natura 2000 gebieden, op ecologische verbindingzones, en op vogels en vleermuizen	Zie reactie op zw 9.	Nee

		moeten worden onderzocht.		
		Het leefgenot wordt aangetast door geluidsoverlast, slagschaduw, verstoring van uitzicht	Zie reactie op zw 1 en 3.	nee
		Er zal een waardedaling van de woning optreden	Zie reactie op zw 1.	Nee
11	particulier	Windmolens te dicht bij Ketelhaven kunnen overlast geven van slagschaduw en geluid, en devaluatie van het landschapsbeeld. Ook zal sprake zijn van een waardevermindering van woningen.	Zie reactie op zw 1 en 3.	Nee
12	particulier	Wordt de beschrijving van milieueffecten (uitzicht, slagschaduw, geluidsoverlast, rode lampen 's nachts) objectief bepaald en niet gedreven door de milieudoelstellingen en financieel gewin van investeerders?	De relevante milieueffecten worden in het MER objectief beschreven en getoetst aan de wettelijke normen.	Nee
		Daling van woningwaarde dient te worden gecompenseerd	Zie reactie op zw 1.	
13	particulier	Windmolens te dicht bij Ketelhaven kunnen overlast geven van geluid, horizonvervuiling en lichtvervuiling. Ook zal sprake zijn van een waardevermindering van woningen.	Zie reactie op zw 1 en 3.	Nee
14	particulier	Windmolens te dicht bij Ketelhaven kunnen overlast geven van slagschaduw en geluid, belemmering van het uitzicht door de turbines en knipperende rode lichten. Ook zal sprake zijn van een waardevermindering van woningen.	Zie reactie op zw 1 en 3.	Nee
15	particulier	Windmolens te dicht bij het vakantiewoning in Ketelhaven van de indiener kunnen overlast geven en kunnen leiden tot waardevermindering.	Zie reactie op zw 1 en 3.	Nee
16	particulier	Windmolens te dicht bij de woning van de indiener kunnen overlast geven van geluid en belemmering van het uitzicht door de windturbines. Ook zal	Zie reactie op zw 1 en 3. De effecten zullen voor zover relevant ook worden onderzocht in cumulatie met andere bronnen die milieueffecten veroorzaken, zoals de uitbreiding van	Nee

		sprake zijn van een waardevermindering van de woning. De verstoring komt bij de verstoring door Lelystad Airport.	luchthaven Lelystad.	
17	Maatschap Bakker	Het woongenot van omwonenden zal worden aangetast door slagschaduw, geluidsoverlast en uitzichtvervuiling door de windmolens. Onderzocht moet worden of dit leidt tot schade.	Zie reactie op zw 1 en 3.	Nee
		De onafhankelijkheid van het milieu-onderzoek moet worden getoetst door een contra-expertise of extra onderzoeksbureau dat wordt gekozen met inspraak van omwonenden.	Het onderzoek wordt uitgevoerd door een deskundig onderzoeksbureau. Vervolgens zal de kwaliteit van de milieueffectrapportage worden getoetst door de bij wet ingestelde onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage. Een extra contraexpertise is daarom niet nodig.	Nee
18	particulier	Verleng de indicatieve plaatsingszone Knardijk in westelijke richting en bekijk of de daar geldende hoogtebeperkingen middels ontheffingen kunnen worden beperkt.	De suggestie zal worden betrokken bij het opstellen van de alternatieven die worden onderzocht. Onderzoek naar de mogelijkheid tot het verkrijgen van ontheffing van de hoogtebeperking is geen onderdeel van het MER.	Ja
		Onderzoek of de geplande plaatsingszone Pijlstaartweg kan worden doorgetrokken evenwijdig aan de hoogtebeperkingscirkel van het vliegveld richting de Knardijk.	Zie reactie hiervoor.	ja
19	Bureau Rombau voor particulier	Windmolens te dicht bij het onroerend goed en de woning van de indiener kunnen overlast geven van geluid, slagschaduw, licht en horizonvervuiling. Ook zal sprake zijn van een waardevermindering van het onroerend goed.	Zie reactie op zw 1 en 3.	Nee
20	DAS rechtsbijstand voor particulier	Verleng de indicatieve plaatsingszone Knardijk in westelijke richting en bekijk of de daar geldende hoogtebeperkingen middels ontheffingen kunnen worden beperkt.	Zie reactie op zw 18.	

		Onderzoek of de geplande plaatsingszone Pijlstaartweg kan worden doorgetrokken evenwijdig aan de hoogtebeperkingscirkel van het vliegveld richting de Knardijk.	Zie reactie op zw 18.	
21	Lelystad Airport	Lelystad Airport (LA) wijst op wettelijk vastgelegde harde restricties voor de hoogte van bouwwerken in de omgeving van het vliegveld.	Zoals in de NRD aangegeven zijn de bouwhoogtebeperkingen uit het luchthavenbesluit bekend en worden deze betrokken bij het MER. Daarnaast worden alternatieven die hiervan afwijken onderzocht ivm de mogelijke ruimte door de luchtruimindeling die in voorbereiding is.	Nee
		Voor de "zachte" obstakelvlakken (CNS-vlakken en ICAO vlakken) is ontheffing van de hoogtebeperkingen mogelijk op grond van veiligheidsonderzoek. Dit onderzoek heeft nog niet plaatsgevonden. LA verzoekt om deze vlakken als harde restricties te beschouwen en dit in het MER kenbaar te maken en daarmee mogelijke alternatieven voor de locatie van windmolens aan te geven.	In het MER zullen de milieueffecten worden beschreven van mogelijke locaties voor windturbines zoals aangegeven in de concept NRD. Mogelijke alternatieven voor de locatie van windmolens maken hiervan deel uit. Tevens wordt onderzocht wat de effecten op het project zouden zijn uitgaande van de restricties voor deze vlakken. De op dat moment van toepassing zijnde status van mogelijke hoogtebeperkingen samenhangend met bedoelde vlakken zal worden beschreven ten behoeve van besluitvorming over het voorkeursalternatief.	Nee
		LA verzoekt om geen onomkeerbare besluiten te nemen ten aanzien van de bouw van windturbines binnen de invloedssfeer van Luchthaven Lelystad voordat LVNL en CLSK het onderzoek voor de daadwerkelijke operatie in 2019 hebben afgerond.	Besluitvorming ten aanzien van de bouw van windturbines maakt geen deel uit van het MER onderzoek.	Nee
22	particulier	Doelstelling van de provincie is te komen van 600 naar 300 windmolens. In het Windplan Groen staan er ruim 90 en wil men hetzelfde aantal terugplaatsen. Hoe verhoudt zich dit met elkaar?	Het provinciaal beleid heeft betrekking op de gehele provincie. Windplan Groen is hiervan slechts een deel en genoemde cijfers belemmeren niet het realiseren van de provinciale doelstelling.	nee
		In de kennisgeving staat dat 950 miljoen kWh	Per abuis staat hier Nederlanders waar is	ja

		wordt opgewekt voor 134.000 Nederlanders. Dit laatste zou een veelvoud van genoemd aantal moeten zijn.	bedoeld huishoudens.	
		De twee noordoostelijke lijnen zouden ingekort moeten worden tot de Hanzespoorlijn om het kenmerkende open landschapsbeeld van Flevoland in deze "landschappelijke kamer" te behouden.	De mogelijkheid om windturbines de plaatsen ten noorden van de Hanzespoorlijn vloeit voort uit het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland. De landschappelijke effecten van de in het MER te onderzoeken turbineposities zullen worden onderzocht rekening houdend met het Regioplan en het Beeldkwaliteitsplan van de gemeenten Dronten en Lelystad.	nee
	Commissie voor de milieueffectrapportage (CieMER)	Hoofdpunten	De hoofdpunten van de CieMER zijn onderdeel van het MER zoals opgenomen in de NRD. Ten aanzien van het aspect hinder worden de maatregelen beschreven om zorg te dragen dat voldaan wordt aan de wettelijke kaders	Nee
		2.1 Voornemen/alternatieven	Het advies van de CieMER sluit aan op de NRD en wordt betrokken bij het opstellen van het MER.	Nee
		2.2 Referentiesituatie	Het advies van de CieMER sluit aan op de NRD en wordt betrokken bij het opstellen van het MER.	Nee
		3.1 Algemeen	Het advies van de CieMER sluit aan op de NRD en wordt betrokken bij het opstellen van het MER.	
			De CieMER vraagt daarbij de effecten ook per opgewekte kWh in beeld te brengen waardoor de alternatieve in relatieve zin kunnen worden vergeleken. Dit zal worden opgenomen in het MER.	Ja
			De CieMER vraagt om de effecten van de aanlegfase separaat te beschrijven. Dit zal worden opgenomen in het MER	Ja
		3.2 Energieopbrengst	Het advies van de CieMER sluit aan op de NRD en wordt betrokken bij het opstellen van het MER.	Nee
		3.3 Landschap	Het advies van de CieMER sluit aan op de NRD en wordt betrokken bij het opstellen van het MER.	Nee

		3.4 Natuur	Het advies van de CieMER sluit grotendeels aan op de NRD en wordt betrokken bij het opstellen van het MER.	Ja
			Aanvullend verzoekt de cieMER de sterfte en eventuele aantasting van foerageerroutes door verstoring en barrièrewerking te bepalen voor individuele soorten vleermuizen. Reactie: dit is reeds onderdeel van het MER voor wat betreft het kader van de gebiedsbescherming voor Natura 2000-gebieden. In aanvulling op de NRD zal dit in het MER ook voor beschermde soorten worden onderzocht voor het VKA.	Ja
			Dit geldt ook voor het gevraagde onderzoek voor vogels.	Ja
			Ten aanzien van cumulatie binnen Natura 2000 vraagt de cieMER projecten /activiteiten mee te nemen die zeker of waarschijnlijk gerealiseerd zullen worden. Reactie: cumulatie wordt onderzocht conform de NRD met projecten/activiteiten die onderdeel zijn van de autonome ontwikkeling. Indien een Passende Beoordeling (PB) noodzakelijk is vindt cumulatie plaats in de PB met projecten/activiteiten waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden.	Nee
		3.5 veiligheid	De CieMER adviseert ook de effecten op de Knardijk te bepalen. Reactie: de wijze van toetsing wordt met het bevoegde gezag, het waterschap Zuiderzeeland afgestemd (zie ook reactie bij de zienswijze van het waterschap).	Ja
		4. Overige aspecten	Geen opmerkingen	Nee